

การเสริมสร้างวินัย คุณธรรมและจริยธรรม และการป้องกันการทุจริตให้แก่พนักงาน เจ้าหน้าที่และประชาชน

งานนิติการ สำนักปลัด องค์กรบริหารส่วนตำบลขุ่นพล

กฎหมายใหม่

กฎกระทรวง กำหนดอาคารที่ต้องทำประกันภัยความรับผิดตามกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๔
(มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป)

๑. ในระหว่างการก่อสร้าง ดัดแปลง เคลื่อนย้าย หรือรื้อถอนอาคารของเอกชน เจ้าของอาคาร ผู้ครอบครองอาคาร หรือผู้ดำเนินการต้องจัดให้มีการประกันภัยความรับผิดตามกฎหมายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคลภายนอก ดังต่อไปนี้

- (๑) อาคารสูง
- (๒) อาคารขนาดใหญ่
- (๓) อาคารขนาดใหญ่พิเศษ

๒. ในระหว่างการใช้อาคารของเอกชน เจ้าของอาคารหรือผู้ครอบครองอาคาร ต้องจัดให้มีการประกันภัยความรับผิดตามกฎหมายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคลภายนอก ดังต่อไปนี้

- (๑) อาคารชุมชนคน
- (๒) โรงเรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรม ที่มีจำนวนห้องพักในอาคารหลังเดียวกันตั้งแต่แปดสิบห้องขึ้นไป
- (๓) สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ ที่มีพื้นที่ตั้งแต่สองร้อยตารางเมตรขึ้นไป

(๔) ป้ายหรือสิ่งที่สร้างขึ้นสำหรับติดหรือตั้งป้ายที่สูงจากพื้นดินตั้งแต่สิบห้าเมตรขึ้นไป หรือมีพื้นที่ตั้งแต่ห้าสิบตารางเมตรขึ้นไป หรือป้ายที่ติดหรือตั้งบนหลังคาหรือคาดฟ้าของอาคาร หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารที่มีพื้นที่ตั้งแต่ยี่สิบห้าตารางเมตรขึ้นไป

๓. เจ้าของอาคาร ผู้ครอบครองอาคารหรือผู้ดำเนินการ ต้องจัดให้มีการประกันภัยความรับผิดตามกฎหมายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคลภายนอก ซึ่งมีความคุ้มครองไม่ต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง

๔. เมื่อได้รับใบอนุญาตหรือใบรับแจ้งให้ก่อสร้าง ดัดแปลง เคลื่อนย้าย หรือรื้อถอนอาคารแล้ว ก่อนเริ่มดำเนินการให้เจ้าของอาคาร ผู้ครอบครองอาคาร หรือผู้ดำเนินการจัดให้มีการประกันภัยความรับผิดตามกฎหมายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคลภายนอก ตลอดระยะเวลาดำเนินการ โดยมีจำนวนเงินเอาประกันภัยตามกฎกระทรวงและให้เก็บเอกสารการจัดให้มีการประกันภัยดังกล่าวไว้ และพร้อมที่จะให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจสอบได้ทุกเวลา

๕. เมื่อได้ก่อสร้าง ดัดแปลง เคลื่อนย้าย หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารเสร็จแล้ว ให้เจ้าของอาคารหรือผู้ครอบครองอาคาร จัดให้มีการประกันภัยความรับผิดตามกฎหมายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคลภายนอกอันเนื่องมาจากการใช้อาคารซึ่งเจ้าของอาคาร หรือผู้ครอบครองอาคาร นั้นต้องรับผิด โดยมีจำนวนเงินที่เอาประกันภัยตามกฎกระทรวง ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ก่อสร้าง ดัดแปลง เคลื่อนย้าย หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารแล้วเสร็จ

๖. การประกันภัยความรับผิดตามกฎหมายต่อบุคคลภายนอกตามกฎกระทรวง ให้มีจำนวนเงินเอาประกันภัยดังต่อไปนี้

(๑) กรณีเสียชีวิตหรือทุพพลภาพจำนานไม่ต่ำกว่าหนึ่งแสนบาทต่อคน และค่ารักษาพยาบาลไม่ต่ำกว่าหนึ่งแสนบาทต่อคน รวมกันแล้วไม่ต่ำกว่าห้าล้านบาทต่อครั้ง

(๒) ความเสียหายต่อทรัพย์สินจำนวนไม่ต่ำกว่าห้าแสนบาทต่อครั้ง

การได้รับค่าสินไหมทดแทนจากผู้รับประกันภัย ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้เสียหาย ที่จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามกฎหมายอื่น

๗. เจ้าของอาคาร ผู้ครอบครองอาคาร หรือผู้ดำเนินการที่ดำเนินการ ก่อสร้าง ดัดแปลง เคลื่อนย้าย หรือรื้อถอนอาคาร อยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงใช้บังคับ และยังไม่แล้วเสร็จในวันที่กฎกระทรวงใช้บังคับ ต้องจัดให้มีการประกันภัยตามกฎกระทรวงภายในสามสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงใช้บังคับและให้เก็บเอกสารการจัดให้มีการประกันภัยดังกล่าวไว้และพร้อมที่จะให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นตรวจสอบได้ทุกเวลา

๘. เจ้าของอาคารหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีอยู่แล้วก่อนวันที่กฎกระทรวงใช้บังคับ ต้องจัดให้มีการประกันภัยตามกฎกระทรวงภายในสามสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงใช้บังคับและให้เก็บเอกสารการจัดให้มีการประกันภัยดังกล่าวไว้ และพร้อมที่จะให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นตรวจสอบได้ทุกเวลา

ข้อหารือ/คำพิพากษาที่น่าสนใจ

มูลเหตุของคดีนี้มีอยู่ว่า นายหนึ่งมีบ้านอยู่ฝั่งตรงข้ามกับบ้านของผู้ฟ้องคดีได้ทำสวนหย่อมปลูกต้นไม้และก่ออิฐปูกระเบื้องล้อมนอกเขตตัวบ้าน รุกล้ำเข้าไปในถนนของหมู่บ้านจัดสรร ซึ่งได้ยกให้เป็นทางสาธารณะโดยชัชนา โดยสวนหย่อมมีขนาดกว้างประมาณ ๒ เมตร ยาวประมาณ ๕๐ เมตร ติดต่อกับบ้าน ของนายสองซึ่งปลูกต้นไม้นอกเขตตัวบ้านเข่นเดียว กัน และยังปลูกต้นไม้บริเวณหัวมุมเลี้ยว ทำให้บดบัง การมองเห็นของผู้ขับขี่ยานพาหนะรวมถึงผู้ฟ้องคดี ซึ่งอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุ เป็นอันตรายต่อผู้สัญจรไปมาได้ ส่วนนายสามมีบ้านอยู่ฝั่งตรงกันข้ามกับบ้านของนายหนึ่ง และนายสอง ได้ปลูกต้นไม้ขนาดใหญ่นอกเขตตัวบ้าน กว้างประมาณ ๒ เมตร ยาวประมาณ ๑๐๐ เมตร ทำให้ถนนบริเวณที่พิพาทแคบลง

ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงนายกเทศมนตรีให้ตรวจสอบสิ่งกีดขวางทางสาธารณะดังกล่าว แต่ก็ไม่มีการแก้ไข จึงยื่นฟ้องเทศบาลตำบล (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และนายกเทศมนตรี(ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ต่อศาลปกครอง เพื่อขอให้มีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายในการดูแลถนนสาธารณะในหมู่บ้านและให้เจ้าของบ้านทั้งสามหลังรื้อถอนต้นไม้ส่วนที่ปลูกรุกล้ำออกจากถนนสาธารณะ

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองโต้แย้งว่า จากการตรวจสอบถนนสาธารณะที่พิพาทมีความกว้าง ประมาณ ๔ เมตร ซึ่งรถสามารถสัญจรได้ประกอบกับผู้ฟ้องคดีได้ใช้ถนนดังกล่าวมานาน อีกทั้งที่ประชุมคณะกรรมการหมู่บ้านจัดสรรได้มีมติให้คงสภาพสวนหย่อมตามเดิม อันเป็นความต้องการของบุคคลที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่มีอำนาจดำเนินการใดๆ กับเจ้าของบ้านทั้งสามหลังได้

ประเด็นที่ต้องพิจารณา คือ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมีหน้าที่ตามกฎหมายในการดำเนินการให้เจ้าของบ้านทั้งสามหลังรื้อถอนส่วนหย่อมส่วนที่รุกล้ำออกจากถนนที่พิพาทหรือไม่

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยสรุปว่า เมื่อพิจารณาหลักฐานการจดทะเบียนโอนโอนดที่ดิน ซึ่งเป็นถนนพิพาทบริเวณบ้านของผู้ฟ้องคดีและเพื่อบ้านทั้งสามหลังให้เป็นทางสาธารณะโดยขัน มีความกว้าง ๘ เมตร และระหว่างบ้านนายหนึ่งนายสอง และนายสาม มีความกว้าง ๑๒ เมตร โดยบ้าน ทุกหลังในโครงการมีพื้นที่ปลูกหญ้าขนาดเล็กกว้าง ๕๐ เซนติเมตร ตามแนวรั้วบ้านข้างถนนสาธารณะ ซึ่งไม่เกินแนวเขตเส้าไฟฟ้าของกรุงเทพมหานครและทางระบายน้ำ

การที่บ้านทั้งสามหลังปลูกตันไม่รุกล้ำถนนดังกล่าวจึงเป็นการขยายพื้นที่ข้างรั้วบ้านรุกล้ำถนนของหมู่บ้าน
ซึ่งเป็นทางสาธารณูปโภคที่สาธารณะใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวางที่สุด จึงควรดำเนินการแก้ไขโดยเร่งด่วน
คุณครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณูปโภคที่สาธารณะใช้ประโยชน์ร่วมกันตามมาตรา ๕๐ (๒) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๔๙๖ และที่เกี่ยวข้องดังนี้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่ดำเนินการให้เจ้าของบ้านทั้งสามหลังรื้อถอน
หยอดส่วนที่ขยายอุกมาตรฐานทางสาธารณูปโภคที่สาธารณะใช้ประโยชน์ดังกล่าวจึงเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ
พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองปฏิบัติหน้าที่โดยให้มีการรื้อถอนส่วนที่รุกล้ำถนนสาธารณะออก

(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๒/๒๕๖๔)

สาระความรู้ต่อต้านการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลชัยจุ่มพล ได้เข้าร่วมโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ที่สำนักงาน ป.ป.ช. จัดขึ้น ซึ่งที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนตำบล ชัยจุ่มพลมีผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสอยู่ในระดับที่ดีมาโดยตลอด ดังนี้ เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลชัยจุ่มพลก้าวไปสู่องค์กรแห่งคุณธรรมและความโปร่งใสอย่างมั่นคง และช่วยเหลือประชาชนได้อย่างแท้จริง ซึ่งเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลชัยจุ่มพลมีส่วนร่วม ด้วยการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรมไม่ใช่ทำหน่งหน้าที่ของตน เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น มีจิตบริการต่อประชาชนผู้รับบริการ ก็จะทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลชัยจุ่มพลเป็นองค์กรที่มีคุณธรรมและความโปร่งใส อันจะนำไปสู่การสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน ซึ่งตัวอย่างของการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส และยังเป็นความผิดทางวินัยด้วย ดังนี้

กรณี ข้าราชการนางสาวเอ มีหน้าที่รับเงินค่าธรรมเนียมและนำฝากธนาคาร ได้รับเงินค่าธรรมเนียมแล้วนำไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเป็นการอาชญากรรมในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หน่วยงานจึงมีคำสั่งลงโทษให้ออกจากราชการ

กรณี นายบี ข้าราชการได้ติดต่อกับผู้รับบริการและทำให้เชื่อว่าตนมีอำนาจหน้าที่ได้รับมอบหมาย ทั้งที่ตนเองไม่มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าว และทำให้ผู้รับบริการได้รับประโยชน์ แล้วเรียกรับเงิน พฤติการณ์ดังกล่าว เป็นการอาชญากรรมแห่งหน้าที่ราชการหาประโยชน์ให้แก่ตนเองเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หน่วยงานจึงมีคำสั่งลงโทษเลื่อนออกจากราชการ

